

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Novém Jičíně rozhodl v hlavním líčení konaném dne 14. 5. 2018 v senátě ve složení předsedkyně senátu Mgr. Ivana Šostáková a přísedících Ing. Ivany Obšilové a Petra Černocho,

takto:

Obžalovaný

Xxx, nar. xxx v xxx, okres xxx, trvale bytem xxx,

je vinen, že

1. v přesně nezjištěných dnech v období od 9. 9. 2014 do 15. 11. 2015 v Novém Jičíně, okres Nový Jičín, na ul. Hoblíkově xxx v budově internátu Odborného učiliště a Praktické školy Nový Jičín, Sokolovská č. 487/45, kde byl tehdy ubytován jako žák uvedeného učiliště, vstoupil v několika případech do pokoje, kde byl ubytován jeho spolužák z uvedeného učiliště xxx, nar. xxx, přičemž se jednalo nejprve o pokoj č. 12 a později po přestěhování jmenovaného o pokoj č. 8 a za situace, kdy byl motivován snahou uskutečnit s xxx orální sexuální styk, a to případně i proti jeho vůli, když aktuální rozumové schopnosti xxx odpovídají pásmu lehké mentální retardace, v důsledku čehož byl jmenovaný rozsudkem Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 14. 9. 2015, č.j. 91 Nc 1060/2014 – 32, který nabyl právní moci dne 21. 10. 2015, omezen ve svéprávnosti tak, že není schopen právních jednání v žádných záležitostech, s výjimkou právních jednání v běžných záležitostech každodenního života, přičemž obžalovaný xxx opakovaně proti jeho vůli osahával přes oděv na přirození, opakovaně jej zalehl a i přes odpor projevený xxx např. slovy „dej mi pokoj“ jej líbal na rty a v několika případech využil své fyzické převahy, xxx zalehl, i přes jeho nesouhlas projevovaný nesouhlasným kroucením hlavy obnažil jeho přirození a ústy mu přirození stimuloval, avšak k vyvrcholení ani v jednom případě nedošlo, v posledním případě pak poškozený na uvedené jednání reagoval vyjádřením nesouhlasu s takovým jednáním tím způsobem, že obžalovaného odstrčil na zem, načež obžalovaný svého jednání zanechal,

2. přesně nezjištěného dne v období od 1. 4. 2015 do 30. 4. 2015 v Rybím, okres Nový Jičín, v místě trvalého bydliště svého spolužáka z Odborného učiliště a Praktické školy Nový Jičín – xxx, nar. xxx, v rodinném domě xxx, kde byl u jmenovaného na návštěvě a kde tehdy nocoval, za situace, kdy byl motivován snahou dosáhnout tělesného kontaktu sexuálního charakteru se jmenovaným, a to i proti jeho vůli, přilehl do postele k xxx, který trpí kvalifikovanou vážnou duševní poruchou, a to lehkou mentální retardací, přičemž jeho psychický vývoj mentálně setrvává na úrovni dítěte okolo 12-ti let a duševní porucha ovlivňuje jeho volní a rozpoznávací schopnosti, které jsou středně sníženy, v důsledku čehož byl xxx rozsudkem Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 15. 3. 2012, č.j. 91 Nc 1971/2011 – 28, omezen ve způsobilosti k právním úkonům, v čemž spočívala jeho bezbrannost, přičemž v posteli obžalovaný proti vůli xxx i přes jeho nesouhlas projevený jak slovně, tak i odstrkáváním tohoto osahával přes oděv na přirození, poté jej proti jeho vůli vysvlékl, zalehl a následně jej osahával i na obnaženém přirození, načež jmenovanému i přes jeho odpor rukou stimuloval jeho obnažené přirození,

3. přesně nezjištěného dne v období od 16. 6. 2015 do 30. 6. 2015 v Novém Jičíně, okres Nový Jičín, v budově Odborného učiliště a Praktické školy Nový Jičín, Sokolovská č. 487/45, jejímž žákem tehdy byl, na toaletě učiliště, motivován snahou dosáhnout, a to i proti vůli xxx, tělesného kontaktu sexuálního charakteru se svým spolužákem xxx, nar. xxx, který trpí kvalifikovanou vážnou duševní poruchou, a to lehkou mentální retardací, přičemž jeho psychický vývoj mentálně setrvává na úrovni dítěte okolo 12-ti let a duševní porucha ovlivňuje jeho volní a rozpoznávací schopnosti, které jsou středně sníženy, v důsledku čehož byl xxx rozsudkem Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 15. 3. 2012, č.j. 91 Nc 1971/2011 – 28, omezen ve způsobilosti k právním úkonům, obžalovaný xxx proti jeho vůli osahával přes oděv na přirození, což jmenovaný trpěl, neboť i s ohledem na předchozí počínání obžalovaného měl z tohoto obavy, načež obžalovaný uvedeného jednání zanechal,

4. přesně nezjištěného dne v období od 1. 9. 2015 do 22. 12. 2015 v Novém Jičíně, okres Nový Jičín, na ul. Hoblíkově xxx v budově internátu Odborného učiliště a Praktické školy Nový Jičín, Sokolovská č. 487/45, kde byl tehdy ubytován jako žák uvedeného učiliště, motivován snahou dosáhnout tělesného kontaktu sexuálního charakteru s jiným žákem uvedeného učiliště xxx, nar. xxx, trpícím lehkým mentálním zdravotním postižením, a to i proti jeho vůli, nalákal pod smyšlenou záminkou xxx, který zde ubytován nebyl, do svého pokoje, kde v koupelně příslušející k uvedenému pokoji využívá fyzické převahy, v úmyslu zamezit xxx v projevu předpokládaného odporu jmenovaného přitlačil ke zdi, uchopil mu ruce, načež i přes odpor opakovaně projevovaný xxx jak slovně, tak i odstrkáváním jej přes oděv osahával na přirození, přičemž mu nabízel přesně nezjištěnou finanční částku pro případ, že se o události nikomu nezmíní,

5. v přesně nezjištěné dny v období od 10. 11. 2015 do 5. 12. 2015 v Novém Jičíně, okres Nový Jičín, na ul. Hoblíkově xxx v budově internátu Odborného učiliště a Praktické školy Nový Jičín, Sokolovská č. 487/45, kde byl tehdy ubytován jako žák uvedeného učiliště, motivován snahou uskutečnit pohlavní styk s jiným žákem uvedeného učiliště xxx, nar. xxx, nejprve vstoupil do pokoje č. 8, přistoupil k posteli, na které ležel zde ubytovaný xxx, trpící lehkým mentálním zdravotním postižením, přičemž využil své fyzické převahy, sedl si k němu na uvedenou postel, následně xxx proti jeho vůli osahával nejprve přes oděv a poté i pod oděvem na hrudníku, načež ve snaze zamezit jmenovanému v předpokládaném odporu a v přivolání pomoci tomuto sdělil, že v případě, že bude křičet, fyzicky jej napadne a poškozený bude ležet v kaluži krve, následně xxx proti jeho vůli vysvlékl, přičemž se i sám obnažil a přilehl k němu do postele, načež jmenovaného i přes jeho prosby, aby svého jednání zanechal, líbal na rty, poté jmenovanému osahával obnažený pohlavní

úd, načež mu i přes slovně projevovaný nesouhlas a přes jeho prosby, aby svého jednání zanechal, ústy pohlavní úd stimuloval, čímž dosáhl vlastního vzrušení, přičemž ejakuloval na břicho poškozeného, poté z uvedeného pokoje odešel, avšak následně po dvou dnech opětovně vstoupil na uvedený pokoj, kde xxx sděloval, že je pěkný, že s ním hodlá „chodit“, že jej chce a má jej rád, načež si k němu přilehl a společně s ním se přikryl, poté jej i přes odmítavé stanovisko poškozeného opětovně osahával přes oděv na hrudníku, přičemž deklaroval záměr uskutečnit s xxx orální pohlavní styk, s čímž poškozený nesouhlasil, svůj záměr však již obžalovaný nedokončil, neboť byl vyrušen spolubydlícím poškozeného xxx, načež svého jednání zanechal,

tedy

- násilím donutil jiného k vykonání pohlavního styku s ním (ad 1),
- násilím donutil jiného k vykonání pohlavního styku s ním (ad 2),
- násilím donutil jiného k vykonání pohlavního styku s ním (ad 3),
- násilím donutil jiného k vykonání pohlavního styku s ním (ad 4),
- pohrůzkou násilí jiného donutil k pohlavnímu styku (ad 5),

čímž spáchal

- přečin znásilnění podle § 185 odst. 1 trestního zákoníku (ad 1),
- přečin znásilnění podle § 185 odst. 1 trestního zákoníku (ad 2),
- přečin znásilnění podle § 185 odst. 1 trestního zákoníku (ad 3),
- přečin znásilnění podle § 185 odst. 1 trestního zákoníku (ad 4),
- přečin znásilnění podle § 185 odst. 1 trestního zákoníku (ad 5)

a odsuzuje se

podle § 185 odst. 1 trestního zákoníku za použití § 40 odst. 1, 2 a § 43 odst. 1 trestního zákoníku **k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 4 (čtyř) měsíců.**

Podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 trestního zákoníku se mu výkon trestu **podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání 1 (jednoho) roku.**

Podle § 99 odst. 1 trestního zákoníku se mu dále **ukládá ochranné léčení sexuologické v ambulantní formě.**

Odůvodnění:

1. Obžalobou Okresního státního zastupitelství v Novém Jičíně dnes 9. 11. 2016, sp. zn. 1 ZT 37/2016 bylo obžalovanému xxx kladeno za vinu spáchání zvláště závažného zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku pro jednání vůči poškozenému xxx, dále ve třech případech přečinu znásilnění podle § 185 odst. 1 trestního zákoníku bylo jednání

vůči xxx, xxx a dále zvlášť závažný zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) trestního zákoníku pro jednání vůči xxx.

2. Rozsudkem Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 11. 5. 2017, č. j. 32 T 189/2016 - 366 byl obžalovaný xxx uznán vinným v bodě 1) zvlášť závažným zločinem znásilnění, podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, v bodě 2) přečinem znásilnění podle § 185 odst. 1 trestního zákoníku, v bodě 3) přečinem znásilnění podle § 185 odst. 1 trestního zákoníku, v bodě 4) přečinem znásilnění, podle § 185 odst. 1 trestního zákoníku, v bodě 5) zvlášť závažným zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a, b) trestního zákoníku. Za to mu byl uložen úhrnný trest odnětí svobody podle § 40 odst. 1, 2 trestního zákoníku ve výměře 1 roku, výkon tohoto trestu mu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 3 let. Dále mu bylo uloženo ochranné léčení sexuologické v ambulantní formě. Proti tomuto rozsudku bylo podáno obžalovaným odvolání, o kterém rozhodl Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 7. 11. 2017, č. j. 5 To286/2017 - 394, tak že podle § 258 odst. 1 písm. b), c) trestního řádu se k odvolání obžalovaného napadený rozsudek zrušuje v celém rozsahu a soudu I. stupně se věc vrací, aby v ní učinil rozhodnutí nové. Z odůvodnění vyplývá, že je nutné dokazování doplnit znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví klinická psychologie k celkovému posouzení osobnosti obžalovaného a jeho schopností, jak intelektových, tak společenských a sociálních, tedy mimo jiné i stupeň vyzrálosti v porovnání s jedinci v běžné zdravé populaci, kdy teprve na základě závěrů znaleckého posudku z odvětví klinické psychologie bude možné dospět k závěru, zda k naplnění svých protiprávních záměrů vyhledával obžalovaný objekty s různým stupněm mentálních defektů a zda vůbec byl schopen chápat okolnosti podmiňující použití přísnější právní kvalifikace, to je, že se trestné činnosti dopustil na dítěti a rovněž okolnost zneužití bezbrannosti za situace vyplývající ze skutečnosti, že jak on sám, tak poškození jsou osobami srovnatelného věku a postižení.
3. Soud, tedy s ohledem na tento pokyn Krajského soudu již dále nedoplňoval další dokazování kromě shora uvedeného znaleckého posudku, když opatřením ze dne 1. 12. 2017 do řízení přibral znalkyni PhDr. Alexandru Švecovou.
4. Obžalovaný xxx u hlavního líčení využil svého práva a ve věci nevyprávěl. Také v přípravném řízení využil svého práva a ve věci nevyprávěl.
5. S ohledem na závěry znaleckých posudků a stav jednotlivých poškozených, vyslechl soud u hlavního líčení pouze svědka xxx. Ten u hlavního líčení v podstatě zopakoval to, co uváděl již v přípravném řízení, uvedl, že v jednom případě byl obžalovaný u nich na přespání. Při této příležitosti jej obžalovaný osahával rukama i ústy, ležel na něm, osahával jej pod oblečením na přirození a na prsou, oblečení mu sundával, využíval své síly, byl vzrušený, to se svědkovi nelíbilo, odstrkával jej, nakonec se mu ho podařilo odstrčit, pak v tom již nepokračoval. Přitom nic neříkal, spíše konal. Svědek obžalovanému nesahal na přirození. Tehdy byla doma matka i bratr svědka, ti spali. Obžalovaný je stejně velký jako svědek, ale je širší. Následně to pak na něj zkoušel ve škole, osahával jej přes oblečení pod stolem, tak s tím přestal. Slyšel o tom, že to zkoušel na kamarády z internátu, sám si ničeho ale nevšiml. Z obžalovaného neměl strach. V přípravném řízení vypovídal v podstatě totožně, s ohledem na svůj stav a časový odstup od projednávaných událostí.
6. Svědkyně xxx vypověděla, že je učitelkou odborného výcviku, o obžalovaném ví, o koho se jedná, ostatní poškozené zná jen zběžně, ví, že se jedná žáky školy. Ví také, že mezi žáky školy mělo v roce 2014 až 2015 dojít k nějakému sexuálně motivovanému jednání, ale nikoho z žáků, koho se to týkalo, momentálně neučí a v té době také neučila. Kolovalo to mezi žáky, že tam někdo měl obtěžovat s tím, že mu hrozí, že ho vyhodí ze školy. Také slyšela, že se něco dělo na internátě, mělo se to týkat xxx, xxx a xxx, pokud byla zmíněna ve výpovědi xxx, tak to bylo i s ohledem na to, že se jedná o žáky, kteří mají problémy zapamatovat si učitele, respektive zapamatují si nějaké jméno a pak ho prostě řeknou. Nemůže se také vyjádřit k tomu, jak vážné byly výhrůžky, případně jak na ně reagovali, neboť je neučí, nepřichází s nimi do styku a natolik je nezná.

7. Svědkyně xxx vypověděla, že je žákyní stejné školy, jako obžalovaný a poškození. xxx jí říkal, že se jej obžalovaný pokusil znásilnit, že ležel v posteli, obžalovaný za ním přišel a začal na něj šahat, na nohy i na přirození. Poškozeny se nedal, bránil se, že ho žduchnul. Mluvil jen o tom fyzickém kontaktu, o ničem dalším. Říkal jí to celkem třikrát, pokaždé to bylo něco jiného, když o tom mluvil poprvé, myslela si, že si vymýšlí, podruhé, tak už na tom něco bylo, vadilo mu to, nebylo to něco, co by se mu líbilo. Říkal to tak, jako by se tím chlubil, říkal to více lidem. Neví, jak to chodilo na internátě, nebyla tam ubytovaná. Také xxx mluvil o tom, že mělo k obdobnému jednání ze strany obžalovaného dojít, říkal, že mu obžalovaný dělal nabídky na sex nebo něco takového, nemluvil o tom, že by k něčemu došlo. xxx mluvil také o tom, že k obdobnému jednání obžalovaného mělo dojít vůči xxx. xxx zná, chodil s ní do třídy, o ničem takovém nemluvil. Ona sama se s obžalovaným nebavila, nebaví se skoro s nikým. Obžalovaný do třídy zapadl normálně, nebyl divný, ani přehnaně hodný nebo zlý. Neslyšela o tom, že by se obžalovaný měl obdobného jednání dopustit vůči nějakému děvčeti. Ve třídě neprojevoval zájem ani o děvčata ani jeho chlapce, jevil se normálně.
8. Svědkyně xxx vypověděla, že obžalovaný je její syn. Nesouhlasí s tím, že by obžalovaný byl násilník. Vychovávají ho od jeho devíti měsíců, nikdy s ním nebyl žádný problém, nechodil do hospody, na zábavy. Od 15 let trávil veškerý volný čas charitě, práce jej bavila. Nyní tuto práci nemůže vykonávat, vzhledem ke ztrátě sluchu není schopen s těmi lidmi komunikovat. xxx má pěkný vztah k dětem, k lidem, nikdy v životě nepoužíval násilí. V posledním roce přibral 7 kilo, je na léčích, dříve byl drobnější postavy. Již v 15 letech jim říkal, že se mu líbí spíše chlapci, přítele neměl. Jeho diagnóza je stoprocentní praktická hluchota, pomocí odezírání a sluchadel komunikuje, vozili jej na logopedii, naučil se mluvit. Nesmí pracovat tam, kde je hluk, momentálně je měsíc na neschopence, přestal slyšet na pravé ucho. Má za to, že s ohledem na svůj původ, sluchovou vadu a případné odsouzení nebude mít šanci najít zaměstnání. Ihned po tom, co se dozvěděli, co se stalo, jej vzali ze školy. Zařídili mu vyšetření na sexuologii. Od té doby bere léky, pravidelně dojíždějí Dr. Svobodové do Ostravy, v současné době má hodnoty v pořádku. Navštěvuje také psychiatra.
9. Svědci xxx, xxx a xxx byli v přípravném řízení vyslechnuti jako svědci, přiměřeně svému psychickému zdravotnímu stavu a vyjadřovacím schopnostem. Jeho jednání popsali, jak je výše uvedeno, dle svých možností, z jejich výpovědí pak vyplývá jednání obžalovaného tak, jak je vyjádřeno ve skutkové větě obžaloby a rozsudku. U hlavního líčení pak byly tyto výpovědi přečteny.
10. Ze znaleckého posudku PhDr. Heleny Khulové, znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, specializace klinická psychologie, bylo zjištěno, že xxx je z hlediska mentálního vývoje v pásmu lehké mentální retardace, zasahující až do pásma střední mentální retardace. Je zde nedostatek samostatného, účelného jednání, nedostatek sociálního porozumění. Jeho sociální složka intelektu vykazuje deficity až na úrovni pásma středního defektu. Toto se projevuje sníženou vzdělatelností, dále individuální vychovatelností a celkovou disharmonií osobnosti. Je charakterizován jednoduchostí a konkrétností úsudku, vedle toho zvýšenou potřebou uspokojení a bezpečí a sníženou přizpůsobivostí sociálním požadavkům. Je také retardován osobnostní vývoj poškozeného, jedná se o velmi jednoduše strukturovanou osobnost, nezralou v rovině emoční, s mělkou, opuštěnou emotivitou, s narušením poznávacích a sociálních dovedností. Byly také zjištěny známky zvýšené neurotické pohotovosti v zátěži. Kontakt s realitou je oslaben v důsledku mentální retardace, nejsou však zachyceny znaky zkreslování reality jako výraz psychotického onemocnění. Lze očekávat problémy v náročnějších životních situacích. Vyznačuje se ochotou k přátelským postojům. Psychosexuální a sociosexuální vývoj je u něj součástí sníženého intelektu, odpovídá jeho emoční a sociální nevyzrálosti. V rámci svých sexuálních potřeb se realizuje formou autoerotiky. Nebyly zjištěny známky nedostatku zábrán nebo neschopnosti sebeovládání ve vztahu k druhým osobám. Projednávanou událost považuje poškozený za nepříjemnou, nikoli jako prožitek ohrožení vlastní bezpečnosti či integrity, nesděljuje prožitek sexuálního násilí. Nízká úroveň paměťových schopností, která ukazuje na celkově oslabenou manipulaci s paměťovými záznamy, nezpochybnuje schopnost svědka v povrchní rovině vnímat prožité události, v základních, jednoduchých souvislostech si je zapamatovat a v hrubých obrysech je reprodukovat.

Inkriminovaná událost, kterou sděluje, je správně umístěna v prostoru, obsahuje informace o interakcích i přímou řeč. Informace, které po poškozený podává, jsou sdělovány nestrukturovaně, nesouvisle, nechronologicky, nikoliv však rozporuplně. Podstatné jádro událostí sděluje opakovaně konstantně. V rámci znaleckého vyšetření sdělil poškozený hluboce fixovanou vzpomínku, provázenou nepříjemným prožitkem, vázaným na jednání obžalovaného, ve shodě s výpovědí v přípravném řízení, zároveň odpovídajícího paměťovým schopnostem. Jedná se o sdělení prožitého, úroveň intelektu a paměťové kapacity by mu neumožnila podat opakovaně shodné sdělení, která by se neodvíjela od vlastních vzpomínek. Ve vztahu k obžalovanému nebyla zjištěna vztahovačnost, případně jiné úkorné nastavení. Nebyly shledány konfabulace ani známky patologické lhavosti. Poškozený je schopen v zátěžové situaci jednoduchého obranného mechanismu - popření, není však schopen podávat idealizované verze prožitých událostí, či smyšlené verze neprožitých událostí. Projednávanou událost sděluje poškozený bez rozrušení, popisuje ji jako nepříjemnou, ale ne jako prožitek ohrožení vlastní integrity a bezpečnosti. V současnosti je bez známek prožitého psychotraumatu. Nepříznivý zážitek se u něj nerozvinul v příznaky posttraumatické stresové poruchy. Poškozený je schopen vybavení a reprodukce hluboce zafixovaných, zejména emočních vzpomínek, není schopen chápat důsledky svých sdělení.

11. Ze znaleckého posudku znalkyně PhDr. Heleny Khulové, znalkyně z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie specializace klinická psychologie bylo zjištěno, že úroveň intelektových schopností xxx se pohybuje v pásmu lehké mentální retardace. Je poznamenána nerovnoměrným vyzrání v důsledku ADHD syndromu. Dosaženému intelektu, kromě jiného odpovídá také nedostatek sociálního porozumění, schází empatie v sociální oblasti a celkově slabší schopnost filtrace stávající intelektové kapacity do sociálních situací. Vedle defektních intelektových schopností je rovněž retardovaný osobnostní vývoj posuzovaného. Testově se zobrazuje jako velmi jednoduše strukturovaná osobnost, výrazněji nevyzrálá v rovině emoční a postojové s narušením poznávacích a sociálních dovedností. Nedokáže postihnout hlubší souvislosti, celkově obtížně se orientuje v záměrech a motivech druhých lidí. Kombinuje se malá sociální obratnost s potřebou pozornosti. Je egocentrický a málo empatický. Neznámé, nepříjemné podněty, zároveň neúměrně náročné úkoly u něj vyvolávají strach a intenzivní emoční reakce. Je u něj sklon snadno se dezorganizovat i při běžných každodenních stresech. Úroveň intelektu v nejjednodušší rovině umožňuje diferencovat v základních normách sociálního chování a v jednoduché rovině dostatečně chápe, co je správné a co není správné. Psychosexuální a sociosexuální vývoj posuzovaného odpovídá celkově jeho emoční a sociální nevyzrálosti. Nejsou zachyceny známky zvýšené vnímavosti a zvědavosti na sexuální podněty. Inkriminovanou událost sděluje jako nepříjemnou, sociálně i sexuálně nepřiměřenou s prožitkem ohrožení vlastní bezpečnosti. Ve vztahu k posouzení, ve vztahu k vnímání, následnému vybavování a reprodukce inkriminovaných událostí je potřeba vzít v úvahu slabší schopnost regulace cílené pozornosti, paměti je negativně ovlivněna labilitou pozornosti, ale je bez poruch. Nicméně schopnost v povrchnější rovině vnímat prožívané události, v základních, jednoduchých souvislostech si je zapamatovat a v hrubých obrysech je reprodukovat nelze zpochybnit, a to jak obecně tak ve vztahu k předmětným událostem. Události, které ve vztahu k inkriminovanému činu popisuje, jsou správně umístěny v prostoru, obsahují informace o interakcích, jedná se o základní kritéria autentického líčení prožité události. Zaměřuje se na méně podstatné detaily, v cílených dotazech odbíhá k méně významným detailům. Drží se prožitého. Ve vztahu k obžalovanému byly zjištěny znaky dotčenosti, strachu a nebylo zjištěno, že měl tendenci bezdůvodně škodit, uvádět nepravdu v jeho prospěch. Nebyly u něj shledány konfabulace, popřípadě známky patologické lhavosti. Není kognitivně vybaven pro produkci věrohodně působících smyšlenek. V zátěžové situaci je schopen jednoduchého obranného mechanismu - popření, není však schopen podávat idealizované verze prožitých událostí, či smyšlené verze neprožitých událostí. Sexuální zkušenost, kterou v rámci inkriminované události poškozený sděluje, nese známky traumatické sexualizace – negativní, nepříjemné, ponižující a ohrožující intimity. Jednání obžalovaného je popisováno poškozenými jako nechtěné a nedobrovolné, sexuálně i sociálně nepřiměřené. Pro poškozeného se stalo zdrojem psychického i fyzického utrpení, na které

reagoval příznaky akutní reakce na stres. Téměř bezprostředně se svěřil osobám, ke kterým má důvěru, krátce nato opustil školu. V souvislosti se zátěží zveřejnění a šetření předmětné události dochází u něj k výstupu úzkostně - depresivní reaktivity, rodina hledá pomoc psychiatra - je zachycený zejména strach z osoby obžalovaného, za plnění jeho výhrůžek. Vyskytly se poruchy spánku, nechutenství, zvýraznily se známky jeho celkově ve snížené schopnosti přizpůsobený. Čelí strachu z naplnění výhrůžek ze strany obviněného. Prožitá trauma se o něj nerozvinulo v příznaky posttraumatické stresové poruchy. V současnosti lze zaznamenat již plnohodnotný návrat do běžného života, navštěvuje školu.

12. U hlavního líčení znalkyně PhDr. Helena Khulová vypověděla, že se nedá říci, zda jednání obžalovaného zřejmě zanechá na poškozených nějaké negativní zážitky, nebo negativní zkušenost do budoucna. Vývoj obou je natolik nerovnoměrný, nedá se tedy říci, zda zrovna tento zážitek vnesl nějaké negativní zážitky do budoucna. Má za to, že u xxx to nebude mít žádné negativní následky do budoucna, u xxx to nelze plně říci, největší strach neměl z přímého jednání obžalovaného, ale z toho, že mu vyhrožoval. V případě, že se setká s něčím podobným, se mu to může vybat, i v době znaleckého vyšetření měl strach z Romů, to mu může snížit pocit životní spokojenosti. Co se týče sexuální oblasti tak má za to, že v tomto směru by neměly nastat následky. Jedná se o osoby s nerovnoměrným vývojem, sníženým intelektem, následky tam nebývají. Nejčastějším následkem takového jednání pak může být nepřiměřené nastartování sexuálního života, případě xxx však zjistila zájem o silné starší ženy. Má za to, že v jednání poškozeného xxx nebyl zájem poznat styk s osobou stejného pohlaví, nebyla to jeho aktivita, sexuální oblast pro něj není takový problém jako pro xxx. Pokud hovořila o tom, že takové jednání může mít za následek nepřiměřené nastartování sexuality a pak se jedná o přirozenou sexualitu, nemusí to vést k tomu, že by to vzali za vzor chování. V rámci, ale i nějaké tísně se může vzpomínka objevit.
13. Ze znaleckého posudku znalkyně MUDr. Šárky Grussmannové, znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a sexuologie bylo zjištěno, že obžalovaný netrpí duševní poruchou ve smyslu mentální retardace či psychotického onemocnění je intelektově podprůměrně nadaný. Je homosexuálně orientován na dospělé mužské objekty. Nebyla zjištěna sexuální deviace v objektu ani v aktivitě. Trpí tzv. psychosexuální nevyzrálostí. Jedná se o poruchu, která se může vyvinout do sexuální normy, ale také do sexuální patologie ve smyslu sexuální deviace. Je orientován na somatosexuálně vyzrálé chlapce. Psychosexuální nezralost se u něj projevuje ve způsobech preferovaných sexuálních aktivit, vyhledával objekty s různým stupněm mentálního defektu, méně schopné bránit se jeho aktivitám. V jeho jednání jsou také přítomny sexuálně agresivní prvky, což je prognosticky méně příznivé. Byl schopen chápat své jednání, rozpoznat nebezpečnost svého jednání. Jeho schopnost své jednání ovládat byla v důsledku kombinace podprůměrného intelektu a psychosexuální nezralosti s agresivními rysy snížena přibližně do poloviny pásma. Je schopen účasti v trestním řízení a je schopen chápat smysl trestního řízení. Ze sexuologického hlediska je pobyt obžalovaného na svobodě pro společnost nebezpečný pro riziko recidivy analogického jednání. Ke snížení tohoto rizika může přispět odborná léčba, znalkyně navrhuje uložit ochranné léčení sexuologické v ambulantní formě.
14. U hlavního líčení znalkyně MUDr. Šárka Grussmannová znalkyně z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie vypověděla, že obžalovaný je schopen pochopit význam sexuálního léčení v ambulantní formě. Pokud se jedná o posudek ohledně omezení svéprávnosti, měl by mu v tom případě být určen opatrovník, tedy aby přebral i dohled nad tím, aby léčení vykonával řádně. Obžalovaný byl schopen rozpoznat nebezpečnost svého jednání. Díky kombinaci mentální subnormy a psychosexuální nevyzrálosti byly jeho schopnosti ovládací sníženy přibližně do poloviny toho pásma, nebyly však vymizelé, a rozpoznávací schopnosti nebyly sníženy vůbec. Pokud se jedná o duševní poruchu uvedenou ve znaleckém posudku pro účely rozhodování o svéprávnosti má za to, že obžalovaný je schopen manipulace s ostatními. Má za to, že v případě obžalovaného byl zjištěn lehký defekt, respektive subnorma. Pokud jsou ve znaleckém posudku ohledně svéprávnosti uvedeny údaje ohledně jeho inteligence, že je v pásmu subnormy, tak má za to, že to je ve snaze

ochránit jej před tím, aby neuzavřel nějaké nevýhodné finanční smlouvy a nezavázal se k nějakým finančním transakcím do budoucna. Jedná se o omezení svéprávnosti vyložené z finančního hlediska. Inteligence obžalovaného se nachází v pásmu subnormy a zčásti v pásmu lehkého defektu. Závěry znaleckého posudku se nemění, na základě toho, že svědek xxx u hlavního líčení uvedl, že obžalovaný své jednání nijak nekomentoval, spíše konal, a když poznal, že se to svědkovi nelíbí, tak přestal. To nemění nic na tom, že obžalovaný je psychosexuálně nevyzrálý, nyní se nedá diagnostikovat, že se jedná o pravou sexuální deviaci. V jeho chování jsou sexuálně agresivní prvky, svědka natlačil na zeď, držel ruce, vyhrožoval kalužemi krve a podobně, tedy do budoucna nelze vyloučit rozvoj pravé sexuální deviace, je třeba obžalovaného vzdělávat v sexuální oblasti a k tomu má sloužit také ochranné léčení v ambulantní formě.

15. Ze znaleckého posudku znalkyně PhDr. Alexandry Švecové, znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, specializace klinická psychologie dětí a dospělých, dopravní psychologie bylo zjištěno, že u obžalovaného je využitelnost intelektových schopností trvale v pásmu lehké mentální retardace. Jedná se o kombinaci genetických dispozic, o následek syndromu CAN – nevhodné podmínky v těhotenství, zanedbávání a psychická deprivace v nejtěžším věku, včetně deprivace smyslové - je neslyšící. Intelektový defekt je zvýrazněn závažným sluchovým postižením. Tomu odpovídá značně omezená schopnost vnímat realitu, pamatovat si ji, zpracovávat, vyhodnotit, řídit se jí a následně reprodukovat prožitě. S tím souvisí také značná sociální a emocionální nezralost odpovídající maximálně věku 12 let a schopnost chápat požadavky okolí a vyrovnávat s nimi. Obžalovaný je nesamostatný, vyžaduje vedení, vysvětlení, nácvik odpovídajícího jednání a chování se v jednotlivých situacích. Ale přesto, pokud se však situace změní i minimálně, nemusí obžalovaný pochopit. Nechápe rizika svého počínání. Duševní porucha posuzovaného snižuje rozpoznávací i volní schopnosti, schopnost posoudit přiměřenost svého chování v jednotlivých situacích. Je schopen práce v chráněných dílnách – vykonávat stereotypní, monotónní praktickou činnost v pomalém tempu pod vedením. Není schopen logického hodnocení situací, ani práce, kterou by si musel zorganizovat sám. Svých intelektových pracovních omezení si není vědom. Není schopen také posoudit vlastní zdravotní - intelektuální - omezení, není toho schopen ani u druhých. Není schopen cíleně vyhledávat a zneužívat osoby s mentální retardací, kterou trpí i sám, není schopen odlišit osoby zdravé od lehce mentálně insuficientních. V sexuální oblasti se zřejmě jedná o nezralé homosexuální experimentování, typické pro osoby s lehkou mentální retardací. V případě obžalovaného se nejednalo o tendenci ublížit, sám popírá protiprávnost svého jednání, deklaruje, že okamžitě posuzovaného jednání zanechal, když pochopil, že si spolužák nepřeje. Popírá takové vyhrožování. Není schopen protřele a vědomě někoho zneužívat. V jeho anamnéze také nebyla popsána agresivita a snaha ublížit. Mentální retardace s defektem intelektu lehkého stupně, kde využitelnost inteligence je snížena osobnostními faktory a hluchotou, která významně narušuje schopnost chápání sociálních souvislostí, zvyšuje emoční labilitu a sugestibilitou. Obžalovaný nedokáže adekvátně hodnotit sociální realitu. Je schopen jednat dle naučených schémat v opakovaných stereotypech. Když se situace i jen minimálně mění, je bezradný, podléhá náhodným vnějším vlivům, realitu neumí logicky zpracovat a vyhodnotit.
16. Jednání obžalovaného je také nepřímo prokazováno zápisy ze šetření, které provedlo vedení Odborného učiliště a praktické školy Nový Jičín, v době, kdy obžalovaný i poškození byli jejími žáky.
17. Ke zdravotnímu stavu poškozených i obžalovaného pak bylo dokazování doplněno o rozsudky Okresního soudu v Novém Jičíně č.j. 91 Nc 1060/2014-32, č.j. 91 Nc 1971/2011-28 týkající se xxx a xxx, kteří jimi byli omezeni ve způsobilosti k právním úkonům z důvodu vážných duševních poruch - lehké mentální retardaci. Také u obžalovaného bylo rozhodnuto o omezení ve svéprávnosti rozsudkem Okresního soudu ve Vsetíně ze dne 8. 3. 2017 č.j. 0Nc 3410/2016-59. Také ze zpráv speciálně pedagogického centra vyplývá, že poškození trpí mentálním postižením.

18. Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě, ve vzájemných souvislostech a v souhrnu dospěl k závěru o vině obžalovaného tak jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.
19. Obžalovaný xxx k věci nevyprávěl. Soud má za to, že je usvědčován výpovědí jednotlivých poškozených a nepřímo také výpovědí svědkyně xxx a xxx. Svědci xxx, xxx, xxx i xxx dle svých možností popsali jednání obžalovaného, jak je vnímali, jak na ně působilo, jaké trauma jim případně způsobilo. Nepřímo je také obžalovaný osvědčován výpovědí svědkyně xxx, která o jeho jednání slyšela jednak od xxx a jednak od xxx, kteří s ní o tom ve škole hovořili. Ve vztahu k poškozeným xxx a xxx byly zpracovány také znalecké posudky znalkyně PhDr. Heleny Khulové, ta se vyjádřila v tom, že o jednání obžalovaného i před ní poškození hovořili, tato jejich vyjádření odpovídají tomu, co bylo uvedeno ve spise, a ani jeden z poškozených není schopen s ohledem na své mentální schopnosti si vymýšlet, konfabulovat, cíleně lhát, v případě tísně jsou schopni pouze jednání popřít. Jejich výpověď je v základních bodech opakovaně stejná, nejsou schopni opakovaně stejně o tom hovořit, pokud by nehovořili o prožitém. V tomto směru tedy má soud za to, že je možné výpovědi poškozených ohledně jednání obžalovaného mít tímto za prokázané. Dále je těmito znaleckými posudky i dalšími listinnými důkazy prokázáno, že poškození jsou osoby zranitelnými, s nižšími mentálními schopnostmi, s horší orientací v běžném světě, mají zhoršenou schopnost reagovat na nepřiměřené, nečekané situace.
20. Na druhou stranou, ze znaleckého posudku MUDr. Šárky Grussmannové pak vyplývá, že obžalovaný je sice také osobou se sníženými mentálními schopnostmi, že je schopen rozpoznat nebezpečnost svého jednání, ale jeho schopnosti ovládací byly sníženy přibližně do poloviny pásma, rozpoznávací schopnosti snižené nebyly. Dále uvedla, že i ze zpráv školy vyplývá, že obžalovaný je schopen manipulovat s ostatními, jeho jednání vůči poškozeným vykazuje určité znaky agresivity (natlačení na zeď, držel poškozenému ruce apod.). Znalkyně také uvedla, že obžalovaný je homosexuálně orientován, není u něj dosud možno říci, zda se sexuální porucha - psychosexuální nevyzrálost - u něj vyvine do patologie ve smyslu sexuální deviace, či nikoli. Co se týče údajů o inteligenci obžalovaného, ta je popsána ve znaleckém posudku zpracovaném k rozhodování o způsobilosti k právním úkonům u obžalovaného, tam je uvedeno, že se nachází v pásmu subnormy, byl zjištěn lehký defekt, otázka intelektu je otázkou psychologického zkoumání. K tomuto posudku pak soud doplnil dle pokynu Krajského soudu v Ostravě znalecký posudek PhDr. Alexandry Švecové, z něj pak vyplývá, že využitelnost jeho intelektových schopností je v pásmu lehké mentální retardace, je sociálně a mentálně nezralý (odpovídá věku maximálně 12 let), je omezen ve schopnosti vnímat realitu a reagovat na ni. Není schopen posoudit svá vlastní omezení, ani toto posoudit u druhých, tedy není schopen cíleně vyhledávat a zneužívat osoby s mentální retardací, není schopen osoby zdravé odlišit od osob lehce mentálně insuficientních. Obžalovaný nedokáže adekvátně hodnotit sociální realitu, je schopen jednat pouze dle naučených schémat, při změně situace (i nepatrné) neumí realitu logicky zpracovat a vyhodnotit.
21. Soud má tedy za to, že obžalovaný je za shora popsané jednání trestně odpovědný (§ 26 trestního zákoníku), nicméně s ohledem na stupeň jeho inteligence a schopnosti posoudit situaci a hodnotit realitu, jak to popsala ve znaleckém posudku znalkyně PhDr. Alexandra Švecová, není schopen vyhodnotit osobu vůči, které se vytýkaného jednání dopustil, co se věku týče (obžalovaný i poškození byli žáci stejné školy, navštěvovali stejné školní aktivity, potkávali se ve třídách, při praktické výuce), proto obžalovanému s ohledem na jeho mentální a sociální omezení nemuselo být zřejmé, že někdo z nich dosud nedosáhl 18 let věku (dítě – xxx). Tedy dle názoru soudu mu nelze klást k tíži spáchání uvedeného trestného činu v kvalifikované skutkové podstatě dle § 185 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku. Také má soud za to, že mu nelze klást k tíži, že by se vytýkaného jednání dopustil zneužitím bezbrannosti poškozených. Jak vyplývá z posudku PhDr. Alexandry Švecové, obžalovaný si není vědom svých omezení a není si jich vědom ani u druhých, nedokáže cíleně vyhledávat a zneužívat osoby lehce mentálně insuficientní, nedokáže je také odlišit od osob zdravých. Soud tedy má za to, že obžalovaný při svém jednání vůči poškozeným nezneužil jejich bezbrannosti, když si není schopen jejich handicap uvědomit. Soud také vyhodnotil mentální

úroveň obžalovaného v souvislosti s vykonáním pohlavního styku způsobem srovnatelným se souloží (bod 1) a 5) výroku rozsudku). Má za to, že obžalovaný nemá dispozice, aby rozlišil jednotlivé úrovně svého sexuálního jednání vůči poškozeným, není schopen vnímat rozdíl v závažnosti zásahu vůči poškozeným v pohlavním styku a pohlavním styku provedeným způsobem srovnatelným se souloží. Proto ani v tomto soud nedospěl k závěru, že se obžalovaný xxx dopustil kvalifikované skutkové podstaty podle § 185 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku.

22. Soud má však za to, obžalovaný si byl vědom toho, že jeho jednání již přesahuje míru společenské přijatelnosti takového jednání, byl si vědom toho, že s jeho jednáním poškození nesouhlasí, když má za prokázáno, že vůči nim užil násilí za účelem dosažení pohlavního kontaktu. Jak je výše uvedeno, jednotliví poškození popisují v jednání obžalovaného vůči nim násilné prvky (zalehnutí xxx, zalehnutí a svlékání i přes odstrkávání xxx, přitlačení ke zdi xxx, výhrůžky násilím vůči xxx), soud těmto výpovědím uvěřil, jak je výše uvedeno.
23. Na základě takto hodnocených důkazů pak soud dospěl k závěru, že v bodě 1) obžalovaný naplnil znaky skutkové podstaty přečinu znásilnění podle § 185 odst. 1, trestního zákoníku, když v případě jednání vůči xxx, kterého se opakovaně pokusil sexuálně zneužít proti jeho vůli mimo jiné tím, že jej zalehl, přes jeho nesouhlas vyjadřovaným kroucením hlavy jej obnažil na přirození a ústy na přirození stimuloval. V bodě 2) a 3) výroku rozsudku xxx v jednom případě u něj doma osahával přes oděv a na přirození, následně jej vysvléknul a zalehl a dále jej osahával na obnaženém přirození, i když poškozený projevil nesouhlas, jak slovně, tak odstrkáváním, a ve druhém případě se pak takového jednání dopustil v průběhu školního vyučování, kde také motivován snahou dosáhnout tělesného kontaktu sexuálního charakteru s poškozeným xxx ve formě osahávání přes oděv na přirození, který s tímto nesouhlasil, měl z něj obavy a to i s ohledem na předchozí jednání obžalovaného. Také toto jednání soud kvalifikoval jako přečin znásilnění podle § 185 odst. 1 trestního zákoníku. V bodě 4) také jednáním vůči xxx naplnil znaky skutkové podstaty přečinu znásilnění podle § 185 odst. 1 trestního zákoníku, když na internátě školy, jejímž byl žákem, využil své fyzické převahy, když přitlačil poškozeného ke zdi a přes jeho odpor jej osahával na přirození přes oblečení. V bodě 5) pak má soud za to, že obžalovaný se dopustil přečinu znásilnění podle § 185 odst. 1 trestního zákoníku, když k jednání vůči xxx, užil pohružku násilí, čímž jej nutil k pohlavnímu styku - vyhrožoval mu, že jej fyzicky napadne, až poškozený bude ležet v kaluži krve, následně jej vysvlékl a sám se obnažil a přilehl do postele poškozeného, přes jeho prosby a slovní protesty, aby svého jednání zanechal, jej líbal na rty a osahával poškozenému obnažený pohlavní úd a následně jej ústy stimuloval, čímž dosáhl vlastního vzrušení a ejakuloval na břicho poškozeného, tedy pohružkou násilí jiného donutil k pohlavnímu styku. Proto soud uznal obžalovaného xxx vinným tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.
24. Při úvahách o trestu vycházel soud z ustanovení § 36 a následujících trestního zákoníku. Obžalovaný je stíhán pro rozsáhlou trestnou činnost, je odsuzován pro více trestních činů. Je tedy namísto mu ukládat úhrnný trest podle kritérií uvedených v § 43 odst. 1 trestního zákoníku. Spodní hranice trestní sazby pro nejpršnější trestný čin činí 6 měsíců, horní 5 let. Obžalovaný je dosud bezúhonný, vedl řádný život, dle výpovědi své matky se věnuje prospěšné činnosti - práci pro charitu, s ohledem na aktuální zdravotní stav však tuto práci nyní není schopen vykonávat. Ze znaleckého posudku MUDr. Šárky Grussmannové pak vyplývá, že s ohledem na jeho zdravotní stav byla jeho ovládací schopnost snižena o polovinu pásma. Soud má za to, že na obžalovaného je na místě působit trestem nespojeným s přímým výkonem trestu odnětí svobody, naopak s ohledem na jeho zdravotní stav a závěry znaleckého posudku je možné postupovat podle ustanovení § 40 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku, když obžalovaný se trestné činnosti dopustil ve stavu zmenšené přičetnosti, který si v žádném případě nepřivodil z nedbalosti ani pod vlivem návykové látky. Soud má za to, že postačí na obžalovaného působit uložením trestu pod hranicí zákonné sazby v trvání 4 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 1 roku, tuto délku zkušební doby stanoví soud zejména s přihlédnutím k rozsahu trestné činnosti a době, po kterou se trestné činnosti dopouštěl. Zároveň s ohledem na závěry znaleckého posudku má za to, že

obžalovanému má být uloženo ochranné léčení, a to sexuologické v ambulantní formě. S ohledem na ukládání ochranného léčení pak ukládá soud trest pod hranicí zákonné trestní sazby v trvání jednoho roku, jak je výše uvedeno. Má za to, že takto uložený trest povede obžalovaného, aby se do budoucna trestné činnosti nedopouštěl, uvědomil si závažnost svého jednání, zároveň bude veden ochranným léčením ke korekci svého sexuálního chování tak, aby bylo společensky přijatelné a nebylo na újmu dalším osobám.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné odvolání ve lhůtě 8 dnů od doručení jeho písemného vyhotovení, ke Krajskému soudu v Ostravě, prostřednictvím podepsaného soudu.

Státní zástupce a obžalovaný mohou podat odvolání pro nesprávnost kteréhokoli z výroků, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Odvolání je vždy možno podat též proto, že takový výrok učiněn nebyl, nebo i proto, že bylo porušeno ustanovení o řízení, jež předcházelo rozsudku.

Odvolání musí být ve stanovené zákonné lhůtě řádně odůvodněno tak, aby z něho bylo patrné, ve kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudek předcházelo. Z odvolání státního zástupce musí být patrné, zda se podává, byť i z části ve prospěch nebo neprospěch obžalovaného.

Nový Jičín 14. května 2018

Mgr. Ivana Šostáková v.r.
předsedkyně senátu